

ФОЛЬКЛОРИСТИКА, ТЕКСТОЛОГІЯ, ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

УДК 050.8:398(477)

O. A. Бойчук

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри громадського здоров'я та гуманітарних дисциплін
Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС «ФОЛЬКЛОРИСТИЧНІ ЗОШИТИ»: ГОЛОВНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ЗДОБУТКИ (ДОСЛІДЖЕННЯ КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВОГО ФОЛЬКЛОРУ)

У статті проаналізовано досягнення та здобутки в дослідженні календарно-обрядового фольклору періоду кінця ХХ – початку ХХІ століття (на прикладі характеристики матеріалів наукового часопису «Фольклористичні зошити»).

Ключові слова: науковий часопис, досягнення, новаторство, національні особливості, регіональні особливості, календарно-обрядовий фольклор, ґенеза.

Постановка проблеми. На кінець ХХ століття припадає новий етап розвитку українського суспільства. З одного боку, це піднесення національної свідомості, а з іншого – подолання значних труднощів, пов'язаних зі становленням молодої незалежної держави. Це складний період, адже Україна в цей час переживає не лише фінансову, а й академічну кризу.

У цей дуже непростий час Луцьк стає своєрідним центром фольклористичної науки. Тут створюється школа народознавства, наукова установа Полісько-Волинський народознавчий центр (далі – ПВНЦ) при Інституті народознавства, формується архів ПВНЦ та налагоджується видання наукового щорічника «Фольклористичні зошити». Усе це здійснюється стараннями провідного ученого, доктора філологічних наук, професора Віктора Давидюка. Попри те, що дослідник в одній зі своїх статей загалом описав здобутки ПВНЦ за десять років його існування [1], звернемося до більш детальної характеристики наукового щорічника «Фольклористичні зошити», зокрема наголосимо, в чому полягають головні здобутки й досягнення цього наукового видання в контексті дослідження календарно-обрядового фольклору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Календарно-обрядовий фольклор як один із найдавніших пластів народної творчості віддавна був у центрі наукових зацікавлень (наприклад, таких учених, як М. Костомаров [2], В. Гнатюк [3], С. Килимник [4], О. Дей [5], Р. Кирчів [6], В. Давидюк [7], Г. Сокіл [8], Г. Василькевич [9] та ін.). І все ж, незважаючи на такий науковий інтерес, до цієї теми продовжують звертатися сучасні дослідники, зокрема, в періодичних виданнях. Поряд із «Народною творчістю та етнологією», «Народознавчими зошитами» важливе місце посідають публікації «Фольклористичних зошитів». Оскільки видання має свою специфіку, а дослідження, опубліковані у щорічнику, вирізняються оригінальністю, вважаємо тему дослідження актуальну та важливою.

Мета статті – проаналізувати досягнення та здобутки в дослідженні календарно-обрядового фольклору на період кінця ХХ – початку ХХІ століття (на прикладі характеристики матеріалів наукового часопису «Фольклористичні зошити»).

Виклад основного матеріалу. Календарно-обрядовий фольклор у різноманітних аспектах дослідження постає предметом зацікавлення чи не в кожному числі «Фольклористичних зошитів».

Перше число часопису відкриває досить сміливе й новаторське (і не тільки на той час) дослідження В. Давидюка про календарний міф у контексті етнічної кореляції, проведене вченим на прикладі басейну Турії західнополіського регіону – Камінь-Каширського та Ратнівського районів [10]. Саме на цих теренах під час однієї з експедицій ученному вдалося виявити відмінну за змістом збережених і репрезентованих традицій зону, де малопоширеними виявилися хліборобські обряди (веснянки, юріївські обходи полів, жнивні пісні, колядний сніп, ходіння з конем, коровай), натомість виразно простежувалися факти поширення культури молочного тваринництва (використання сиру-«мандрічки» на весіллі) та скотарства (новорічне «ходіння з конем»). Пояснюює це унікальне явище дослідник особливостями заселення цієї території представниками етнічної спільноти, яка склалася ще в надрах культури кулястих амфор, що співвідноситься з епохою енеоліту.

У цьому самому числі вміщено дослідження Б. Завітія, який описує нехарактерний для Західного Полісся локальний варіант народної драми «Коза», що записав автор у містечку Цумань Ківерцівського району, і дошукується причин і шляхів взаємовпливів західнополіської версії з ляльковим вертепом у записах Маркевича та Галагана [11].

У другому випуску «Фольклористичних зошитів» календарно-обрядовий фольклор презентований текстами колядок і щедрівок із Ворокомля Камінь-Каширського району Волинської області, що на Західному Поліссі [12]. Окрім цього, подаються статті теоретичного характеру. Зокрема, О. Ошуркевич звертається до з'ясування різновидів побутування звичаю Запустів на Поліссі та його найбільш традиційного й популярного компонента – ритуальної колодки [13]. Автор аналізує окремі обрядодійства останнього тижня перед Великим постом, збережені на території Західного Полісся. Зокрема на Ковельщині дослідник зафіксував здійснення ритуальних похоронів ляльки («дитини»), а в районі Любешова та його околиць – побутування звичаю «ходіння Бакусів». Останній, на думку автора, містить сліди давніх античних традицій і типологічно співвідноситься з новорічним рядженням.

У цьому ж числі Ю. Рибак подав своє бачення районування весняних наспівів Верхньоприп'ятської низовини [14], територія якої охоплює більшу частину Камінь-Каширського, Любешівського та Ратнівського

районів Волинської області. У зазначеному територіальному осередку автор засвідчує співіснування трьох жанрів: гаївок, веснянок і весняних колядок або ж волочебних пісень. Дослідження містить нотні приклади та карту районування весняних мелоареалів.

Окремі аспекти польської культурної традиції у зв'язку з українськими варіантами висвітлює Єжи Бартмінський. Зокрема, учений характеризує народні колядки апокрифічного змісту [15].

Не залишається остоною наукових зацікавлень календарна обрядовість і пісенність і в третьому випуску «Фольклористичних зошитів». Т. Міндер в одній зі статей звертається до фіксації видових назв весняних пісень на Західному Поліссі й подає 18 найменувань локального характеру [16]. Окрім того, дослідниця з'ясовує причини такої різноманітності номінацій весняних пісень у межах окресленого регіону. Видову поліноміантність весняних пісень на Західному Поліссі дослідниця предметно підтверджує за допомогою карти.

Так само локальний характер цього разу з теренів Волині мають записи Пилипа Шайди [17]. До нашої уваги – «короткий спомин» про рідне село Горинка на Крем'янецчині та записи, що відтворюють весняні пісні цього регіону.

Теоретичне дослідження ритуальних функцій сиру в календарній і родинній обрядовості презентує студія З. Давидюк [18]. Дослідниця характеризує цикл свят весняно-літнього періоду, в яких сир і молочні продукти посідають чільне місце. З-поміж таких – русальний тиждень, обряди водіння Куста та Лялі, свято Колодія. Усі ці спостереження дають можливість заглибитися в питання походження свят чи їх елементів. На думку З. Давидюк, останні беруть свій початок ще з епохи неоліту (періоду поширення скотарства та часом домінування жінки в сім'ї – матріархату) [18, с. 96].

У четвертому випуску «Фольклористичних зошитів» за 2001 рік Т. Міндер продовжує наукові студії щодо вивчення регіональних особливостей весняних пісень на Західному Поліссі. Цього разу предметом дослідження постають лише дві нехарактерні загалом для цього регіону назви – гаївки та маївки [19]. Урахування різних чинників, серед яких – територія поширення гаївок і маївок, традиція вживання цих назв, характеристика лексики пісенних текстів і вплив історичних і міграційних процесів, дають дослідниці підстави вбачати їх запозичення: гаївок – із Поділля, маївок – із Волині.

Так само весняний календарний період викликає зацікавлення в краєзнавця, збирача зразків народної культури українців на теренах Польщі І. Ігнатюка. Цього разу автор описує весняні звичаї й обряди українського населення Підляшшя [20].

У цьому ж числі «Фольклористичних зошитів» М. Давидюк започатковує серію статей, спрямованих на картографування окремих явищ календарної обрядовості Західного Полісся – волочебного та обливального понеділка, кривого танцю [21]. Подаючи карти й таблиці як ілюстративний матеріал до них, М. Давидюк уважає проникнення обливальної традиції на Західне Полісся фрагментарним, а поширення волочебництва – автохтонним [21, с. 29 (карта)]. Окрім того, дослідник засвідчує переважаючу відсутність на визначених теренах такого обрядового весняного дійства, як «кривий танець» [21, с. 64 (карта)]. Усі висновки, зроблені автором, базуються на матеріалі архіву Полісько-Волинського народознавчого центру і друкуються вперше.

У наступному (п'ятому) випуску щорічника за визначеню схемою в тому ж таки картографічно-джерелознавчому аспекті М. Давидюк опрацьовує інше явище календарної обрядовості Західного Полісся – купальську жертву, вказуючи на переважну відсутність цього явища у Верхньоприп'ятській низовині та її побутування близьче до теренів Волині [22]; у черговому випуску – стаття, де відображене уявлення поліщуків щодо такого показового атрибуту різдвяно-новорічного циклу, як колядний сніп, і зафіксовано його обрядові назви («дідух», «дід», «колядка», «сніп» тощо) [23].

У п'ятому випуску «Фольклористичних зошитів» чимало інформації міститься про весняно-літній календар українців і характеристику обрядових дій і пісень цього періоду. Зокрема, З. Марчук досліджує шлюбні мотиви весняних пісень і виокремлює види шлюбних стосунків, що відображені у веснянках; з'ясовує, відколи почали свій розвиток основні шлюбні мотиви в піснях весняного періоду [24]. Відтак дослідниця дошукується у шлюбних мотивах відголосків різних епох: від енеоліту до епохи раннього заліза та княжої доби. За спостереженням З. Марчук, весняні пісні увібрали в себе вияви різних форм шлюбу, з-поміж яких найпомітніше простежуються сліди умикання різного характеру (від багатоженства до парного шлюбу), комунальногетеризму, пробного шлюбу. Найпізнішими

за часом виникнення вважає тексти з елементами вінчання.

У цьому ж числі Т. Міндер дошукується відголосків ініціальних ритуальних дій у весняних танках: «Подоляночка», «Білоданчик», «Ягілка», «Рогулька» [25].

Шостий випуск щорічника вийшов тематичним: висвітлено різноманітні аспекти дослідження зимового календарно-обрядового фольклору. Титульною в цьому випуску стала стаття Оксани Панчук [26], де подано детальний огляд щедрівок у періодиці та наукових студіях XIX – початку ХХІ століття. У продовження – студія З. Марчук [27], у якій автор ставить перед собою завдання: дошукатися в колядках і щедрівках коріння різних шлюбних мотивів і з'ясувати, з яких епох воно проросло в українську родинну обрядовість [27, с. 30]. Відтак дослідниця найдавніші прояви сімейного побуту вбачає у щедрівках. Загалом у текстах зимових пісень убачає реалії шлюбних мотивів, які ідентифікують з різними часовими проміжками: мезоліту (полювання на дикого звіра), неоліту (матріархальні стосунки), бронзового віку (патріархальний устрій), княжої доби та лицарсько-козацького періоду.

Потім подано локальні студії календарної обрядовості й пісенності Західного Полісся. Це картографічно-джерелознавче дослідження М. Давидюка (див. вище) та спостереження Олени Білик щодо господарських мотивів щедрівок зазначеного регіону [28].

Найбільш теоретичним, глибоким і комплексним постає дослідження головного редактора, професора В. Давидюка [29]. Учений, аналізуючи історично-географічну атрибутивність щедрівок і колядок, доводить, що тексти цих пісень – історично різні жанри, контамінація ж відбувається лише в календарному форматі й майже не торкається тематично-функціонального. Щедрівки, за спостереженням В. Давидюка, беруть свій початок із пісень, що виконувались під час обходів господарських дворів навесні (відтак формування канону відбувається до XV століття) [29, с. 144]. Що ж до ґенези колядкової традиції, то її основу становлять пісні, звернені до дівчат (сліди м'якого клімату; існування національної, а не регіональної традиції вказують, що їх канон сформувався ще до розселення слов'ян до берегів Дунаю) [29, с. 147].

У сьомому випуску «Фольклористичних зошитів» надруковано матеріали наукової конференції «Фольклор і сучасна культура», про-

веденої в рамках IV Міжнародного фестивалю українського фольклору «Берегиня», що проходив у Луцьку у 2004 році.

Календарно-обрядовий фольклор, з огляду на тематику конференції, розглядається головно в контексті його сучасного побутування. Зокрема, М. Федоришин характеризує сучасну вертепну драму в Рівному [30], а О. Цвид-Гром і В. Давидюк досліджують традиційний фольклор (календарно-обрядовий в тому ж числі) сучасного західнополіського с. Світязь Шацького району Волинської області [31]. Автори простежують динаміку збереження традиційної культури серед представників різних вікових груп під впливом сучасного урбанізаційного процесу. Стаття містить ґрутовні інформативні таблиці, що можуть бути використані для подальших наукових спостережень і висновків.

У цьому ж числі Т. Міндер подає статтю, в якій вивчає побутування веснянок на території України в історико-картографічному аспекті [32]. Дослідниця описує територію поширення окремих номінацій весняних пісень (веснянки, гаївки, маївки, подолянки, постові пісні, зельмани тощо), а також ілюструє цей матеріал за допомогою карт.

Широко представлено дослідження календарної обрядовості в дев'ятому випуску щорічника за 2006 рік. Цього разу предметом наукових зацікавлень стали зимовий і весняний фольклор як у локальному, так і в загальноукраїнському аспектах. Зокрема, О. Білик аналізує специфіку сучасного побутування зимово-весняного фольклору Верхньоприп'ятської низовини [33]. Автор, покликаючись на записи з кінця 80-х до кінця 90-х років ХХ століття, детально схарактеризувала традицію побутування жанрів, зразків та основних мотивів календарних пісень (у кореляції зі складоритмічною будовою) в межах окресленого регіону Західного Полісся.

Зимова календарна пісенність привертає увагу молодої дослідниці Н. Кравчук [34]. Автор порівнює колядкову та щедрівкову величальні традиції з огляду на наявні в їх текстах описи природного середовища та фіксує домінування гірської місцевості в колядках і лісостепової – у щедрівках. Відтак доводить, що традиції колядування та щедрування є цілком незалежними, до того ж формуються в різних місцевостях.

Т. Міндер продовжує цикл досліджень, присвячених вивченю весняної календарно-обрядової пісенності. Цього разу автор звертається до з'ясування семантики образу Коструба в кон-

тексті весняних пісень та ігор на матеріалі публікацій XIX століття, архівних записів і власних польових матеріалів останніх десятиліть [35]. Дослідниця дошукалася відгомону язичницьких жертвоприношень і простежила яскраво представлена символіку фалічного культу в змісті зазначеного обряду.

У цьому ж числі вміщено дослідження Л. Михалевич, присвячене вивченю деяких особливостей літнього фольклору [36]. Молода дослідниця вивчає причини контамінації видових назв петрівки – копали, а також текстів купальських і петрівчаних на території Ратнівського району Волинської області.

Визначальним стає дослідження календарно-обрядового фольклору в десятому випуску «Фольклористичних зошитів». Т. Жалко порушує питання диференціації термінів «веснянки» та «весняні календарно-обрядові пісні» в сучасній фольклористиці [37]. За її спостереженнями, до останніх належать усі народні пісні, що виконуються упродовж усіх свят весняного циклу. Натомість «веснянками» доречно номінувати лише окремий жанровий різновид (подібно до гаївок, маївок, рогульок тощо).

Один із таких західнополіських жанрових різновидів – рогульки – постає в центрі дослідження О. Білик [38]. Автор окреслює територію поширення рогульок у межах регіону; визначає їх часову приуроченість і репертуар, характерні структурні та функціональні особливості, визначає їх роль і місце в контексті весняно-літньої календарної пісенності. Так само локальні особливості календарно-обрядової пісенності (але вже під львівської Звенигородщини) окреслено в статті О. Харчишин [39]. Автор бере за основу власні польові дослідження, зроблені упродовж 1994–1998 років. Дослідниця характеризує семантику, зміст, функціональні зміни та різночасові нашарування в локальній пісенності зимового циклу (щедрівках, колядках і колядках), простежує зміни, що відбулися на новітньому етапі, у весняно-обрядовому репертуарі – гаївках.

У статті Т. Шемберко предметом дослідження стає жанрова специфіка та ідентифікація весняної календарно-обрядової поезії з теренів Західної Волині [40]. Дослідниця детально опрацювала різні типи класифікацій і подала власний варіант, де об'єднала кілька критеріїв: жанрово-тематичний, хронологічний і поділ за мотивами. За спостереженням Т. Шемберко, на дослідженій території переважають вес-

нянки (68%) і гаївки (23%) над іншими (маївки, волочебні пісні) жанрами (лише 9%).

Тему сиртства в родинному та календарному фольклорі порушує молода дослідниця І. Олещук [41]. Автор простежує еволюцію цих мотивів і дошукується їх ґенези. Відтак доходить висновку, що варто розмежовувати всі сиртські мотиви на дві групи – найдавніші (алегорична форма сиртства) та власне сиртські (соціальне смислове навантаження).

У цьому ж числі вміщено ґрунтовні студії з історії фольклористики. Це стаття О. Голубець, де ретельно схарактеризовано основні напрацювання щодо вивчення, осмислення та збирання гаївок від найдавніших записів Г. Ількевича 20–30-х років ХХ століття до опублікованих і неопублікованих матеріалів початку ХХІ століття [42], і стаття О. Шутак, у якій львівська дослідниця ретельно схарактеризувала студію Іларіона Свенціцького «Різдво Христове в поході віків» (1933 рік) і визначила її роль, місце та значення в сучасній фольклористиці [43].

Одинадцятий випуск «Фольклористичних зошитів» загалом вийшов різноплановим, але в контексті дослідження календарно-обрядового фольклору – тематичним. Тут уміщено різні аспекти дослідження купальської обрядовості.

Так, головний редактор В. Давидюк детально описує питання значення й походження купальських обрядових компонентів [44]. На основі семантики ритуалів виводить нову етимологію слова «марена» в купальському контексті. Автор подає інший погляд на походження ритуалу потоплення жертви. В. Давидюк, зіставивши хліборобський і скотарський елементи в контексті купальських обрядодій, походження останніх співвідносить із добою бронзи.

Роль ритуальної жертви в купальському обрядодістві, її семантику та генеалогічні основи порушує також і З. Кудрявцева [45]. Автор розглядає сьогоднішні ритуальні жертвоприношення – ляльку та деревце – як відгомін колишнього людського офірування.

У продовження купальської тематики в цьому числі подано передрук статті Олександра Потебні «Про купальські вогнища та споріднені з ними уявлення» (1866), яку переклав з російської Віктор Давидюк [46].

У наступному випуску З. Кудрявцева продовжує вивчати свято Купала [47]. Авторка детально характеризує купальські пісні на предмет збереження відомостей про сам обряд. Дослідниця виокремлює 14 елементів обрядовості, з-поміж

яких є такі, що досі не були зафіковані в етнографічних джерелах. Також на основі характеристики купальських пісенних текстів авторка виводить три незалежні образи купальського обряду: Купала, Купали і Купалочки.

Стаття Н. Кравчук презентує рубрику «Фольклористична регіоналістика». Автор аналізує жанровий склад і ритмоструктуру календарно-обрядової пісенності весняно-літнього циклу Підляшша [48]. Відтак Н. Кравчук зауважує специфіку побутування зазначеного пісенного масиву, торкається питання автохтонності фольклорних зразків на цих теренах. Як наслідок, автор доходить висновку про тісний зв'язок підляської весняно-літньої пісенності з фольклорною традицією теренової України.

Л. Підгорна в цьому ж числі аналізує напрацювання Миколи Костомарова [49], зокрема його вклад у розроблення жанрологічної концепції українського календарного фольклору. Адже саме М. Костомаров одним із перших виділив окремо обрядові пісні й у рамках циклу здійснив типологію пісень за хронологізацією пір року, намагався розглядати фольклорні тексти в єдності з обрядом.

Л. Антохі в статті робить спробу з'ясувати специфіку різдвяно-новорічної традиції молдаван Басарабії [50]. Дослідниця звертає увагу на обряди, повір'я, страви й тематику молдавських «колінд» і «гейтур». Висновки зроблено на основі власних записів (сел Фурманівка і Дмитрівка Кілікійського району Одеської обл.), які окремо подані в статті мовою оригіналу та в перекладі українською.

У випуску під номером 13 уміщено ґрунтовне новаторське дослідження З. Кудрявцевої [51], де автор на широкому археологічному й етнографічному матеріалах порушує питання ґенези календарної жертви. Зазначену тему сучасна дослідниця порушує в таких аспектах: роль і значення календарної жертви в структурі купальського обряду; світоглядні основи жертвоприношення; жертвоприношення в археологічних пам'ятках, в етнографічних фактах (в обрядовій практиці) та історичних джерелах; місця, форми й адресат жертвопринесень.

У цьому ж числі В. Давидюк робить спробу реконструкції ґенези ігрового персонажа гаївки Зельмана [52]. На основі історико-археологічних даних учений відстоює наявність в українському календарному ігровому фольклорі персонажів фракійського (кельтського) походження.

Регіональний аспект дослідження фольклору презентує стаття Т. Жалко [53]. Авторка зосередила увагу на питанні номінації весняних календарних пісень на території України. Т. Жалко виокремила основні назви (веснянки, гаївки) та звернула увагу на пісні локального вияву, які менше потрапляли в поле зору збирачів і до наукових видань. З-поміж таких – зельманувки, вородайки, зозульки, голубки, васильки, подолянки, великомісячні та постові пісні, зучки, царівни, перепілоньки тощо.

Л. Антохі продовжує вивчати фольклор Басарабії. Цього разу автор дошукується паралелей між фольклорними традиціями румунського населення Басарабії та українського на Західному Поліссі, а також робить спробу реконструкції загального походження деяких календарних обрядів [54]. У поле зору потрапляють закликання весни, волочебництво, великомісячні обряди (обхід дворів, викликання дощу й обливання водою), румунський обряд Папаруди (подібний до західнополіського Куста).

У рубриці «Публікації» цього ж числа уміщено передрук статті відомого українського етнографа початку ХХ століття Костя Копержинського «Обряди збору» [55]. Дослідження, у якому автор ставив перед собою завдання не стільки описати обряд «бороди», скільки подати «викришталтовану схему історичного розвою» [55, с. 112] цього дійства. Спостереження й міркування, зроблені на основі порівняльно-історичного методу, важливі та актуальні й сьогодні.

Висновки і пропозиції. Науковий часопис «Фольклористичні зошити» займає важливу нішу в сучасному науковому середовищі загалом і фольклористиці (чи навіть глобальніше в культурології) зокрема. Проаналізовані дослідження дають можливість стверджувати, що на сторінках часопису порушено важливі питання виникнення, становлення, розвитку, реконструкції, переосмислення чи втрати календарно-обрядового фольклору в побуті українців (у міжнародному, загальноукраїнському чи регіональному масштабах).

Календарно-обрядовий фольклор у різноманітних аспектах дослідження постає предметом зацікавлення чи не в кожному числі «Фольклористичних зошитів». Порушено такі актуальні питання: проблема походження жанрів календарно-обрядового фольклору та їх локальні особливості, що стосуються побутування, номінування (в синхронічному й діахронічному аспектах), диференціації жан-

рів; питання автохтонності й запозичення тих чи інших текстів, образів, мотивів, обрядів; вивчення національних, регіональних і локальних особливостей календарної поезії; накопичення значної кількості фольклорно-етнографічного матеріалу та його уточнення за допомогою карт і таблиць (картографічно-джерелознавчий аспект). Чи не найбільшим досягненням стало висвітлення питань генеалогії календарно-обрядового фольклору.

Прикметно, що більшість досліджень, уміщених у «Фольклористичних зошитах», проведено із залученням нетипового інтердисциплінарного методу, сутність якого полягає в нашаруванні інформації з етнічної історії та археології під час характеристики фольклорних явищ.

Перспектива подальшого дослідження полягає в залученні поданих матеріалів для визначення їх місця, ролі та значення в сучасній періоді загалом.

Список використаної літератури:

1. Давидюк В. Полісько-Волинський народознавчий центр: сім кроків за десять років. Фольклористичні зошити. 2002. Вип. 5. С. 3–14.
2. Костомаров Н. О цикле весенних песен в народной южнорусской поэзии. Этнографичные писанья Костомарова. ДВУ, 1930. С. 118–125.
3. Гнатюк В. Выбрані статті про народну творчість. Записки наукового товариства ім. Шевченка. Нью-Йорк, 1981. Т. 201. 288 с.
4. Килимник С. Український рік у народніх звичаях в історичному освітленні: в 3 кн.; 6 т. Факс. вид. Київ: Обереги, 1994. Кн. I. Т. 1–2. 400 с.; кн. II. Т. 3–4. 528 с.
5. Дей О. Народні пісні та жанри. Київ: Музична Україна, 1983. Вип. 2. 112 с.
6. Кирчів Р. Із фольклорних регіонів України. Нариси й статті. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2002. 352 с.
7. Поліська дома. Фольклорно-діалектологічний збірник / упор. В. Давидюк та Г. Аркушин. Луцьк: Редакційно-видавничий відділ Волинського обласного управління по пресі, 1991. Вип. 1. 188 с.; Поліська дома. Вип. II: Весна / зібрали, упорядкували та прокоментували Віктор Давидюк, нотація Ірини Федун. Рівне: Волинські обереги, 2003. 176 с.; Поліська дома. Вип. III: Літо / зібрали, упорядкували та прокоментували Віктор Давидюк. Луцьк: ПВД «Твердиня», 2008. 403 с.
8. Сокіл Г. Українські обхідні календарно-обрядові пісні: структура, функція, семантика. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2004. 268 с.
9. Василькевич Г. Юріївська народнопоетична творчість: проблема семантики і жанрової спе-

- цифіки. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 224 с.
10. Давидюк В. Календарний міф у контексті етнічно-культурної кореляції (на прикладі басейну Турії). Фольклористичні зошити. 1996. Вип. 1. 1996. С. 3–12.
 11. Завітій Б. Народна драма «Коза» і вертеп: до питання взаємовпливів (на матеріалі однієї західнополіської версії). Фольклористичні зошити. 1996. Вип. 1. С. 36–42.
 12. Колядки та щедрівки з Ворокомля (Камінь-Каширського району Волинської області). Фольклористичні зошити. 1999. Вип. 2. С. 89–94.
 13. Ошуркевич О. Деякі реліктові форми звичаю Запустів на Поліссі. Фольклористичні зошити. 1999. Вип. 2. С. 31–37.
 14. Рибак Ю. Весняні наспіви Верхньоприп'ятської низовини. Фольклористичні зошити. 1999. Вип. 2. С. 65–74.
 15. Бартмінський Є. Народні колядки апокрифічного змісту. Фольклористичні зошити. 1999. Вип. 2. С. 11–22.
 16. Міндер Т. Номінації веснянок на Західному Поліссі. Фольклористичні зошити. 2000. Вип. 3. С. 71–86.
 17. Шайда П. Весна на Крем'янецьчині. Фольклористичні зошити. 2000. Вип. 3. С. 88–90.
 18. Давидюк З. Ритуальні функції сиру у календарній та родинній обрядовості. Фольклористичні зошити. 2000. Вип. 3. С. 91–97.
 19. Міндер Т. Гаївки і майвки у фольклорному процесі Західного Полісся: автентика чи запозичення? Фольклористичні зошити. 2001. Вип. 4. С. 77–83.
 20. Ігнатюк І. Весняні звичаї та обряди на Підляшші. Фольклористичні зошити. 2001. Вип. 4. С. 85–91.
 21. Давидюк М. Календарна обрядовість Західного Полісся: картографічно-джерелознавчий аспект. Фольклористичні зошити. 2001. Вип. 4. С. 27–76.
 22. Давидюк М. Календарна обрядовість Західного Полісся: картографічно-джерелознавчий аспект (купальська жертва). Фольклористичні зошити. 2002. Вип. 5. С. 59–72.
 23. Давидюк М. Календарна обрядовість Західного Полісся: картографічно-джерелознавчий аспект (колядний сніп). Фольклористичні зошити. 2003. Вип. 6. С. 71–122.
 24. Марчук З. Шлюбні мотиви в українських веснянках. Фольклористичні зошити. 2002. Вип. 5. С. 31–50.
 25. Міндер Т. Ініціальні мотиви у веснянках. Фольклористичні зошити. 2002. Вип. 5. С. 15–30.
 26. Панчук О. Щедрий вечір в студіях українських фольклористів. Фольклористичні зошити. 2003. Вип. 6. С. 3–24.
 27. Марчук З. Шлюбні стосунки в колядках і щедрівках. Фольклористичні зошити. 2003. Вип. 6. С. 25–54.
 28. Білик О. Щедрівки Західного Полісся: господарський аспект. Фольклористичні зошити. Вип. 6. 2003. С. 55–69.
 29. Давидюк В. Історично-географічна атрибутивність щедрівок та колядок. Фольклористичні зошити. 2003. Вип. 6. С. 123–148.
 30. Федоришин М. Сучасна вертепна драма у Рівному. Фольклористичні зошити. 2004. Вип. 7. С. 249–252.
 31. Цвид-Гром О., Давидюк В. Традиційний фольклор сучасного села в умовах маятникової урбанізації. Фольклористичні зошити. 2004. Вип. 7. С. 277–296.
 32. Міндер Т. Історико-картографічний аспект побутування веснянок. Фольклористичні зошити. 2004. Вип. 7. С. 171–190.
 33. Білик О. Зимово-весняний фольклор Верхньоприп'ятської низовини (особливості сучасного побутування). Фольклористичні зошити. 2006. Вип. 9. 2006. С. 17–33.
 34. Кравчук Н. Історична хронотопія колядок і щедрівок. Фольклористичні зошити. 2006. Вип. 9. С. 147–155.
 35. Міндер Т. Приїдь, приїдь, Кострубоньку! (семантика образу Коструба у весняній календарно-обрядовій поезії). Фольклористичні зошити. 2006. Вип. 9. С. 35–48.
 36. Михалевич Л. Антиномія «петрівки – копали» у фольклорній традиції Ратенщини. Фольклористичні зошити. 2006. Вип. 9. С. 157–162.
 37. Жалко Т. До питання жанрології весняних календарно-обрядових пісень. Фольклористичні зошити. 2007. Вип. 10. С. 61–67.
 38. Білик О. Календарна хронометрія західнополіських рогульок. Фольклористичні зошити. 2007. Вип. 10. С. 69–78.
 39. Харчишин О. Локальні особливості під львівської Звенигородщини у ХХ ст. (любовно-шлюбна семантична домінанта). Фольклористичні зошити. 2007. Вип. 10. С. 79–86.
 40. Шемберко Т. Календарно-обрядові пісні Західної Волині в жанрово-семантичному аспекті. Фольклористичні зошити. 2007. Вип. 10. С. 87–99.
 41. Олещук І. Сирітські пісні в обрядовому контексті. Фольклористичні зошити. 2007. Вип. 10. С. 203–214.
 42. Голубець О. До історії вивчення гаївок. Фольклористичні зошити. 2007. Вип. 10. С. 141–168.
 43. Шутак О. Іларіон Свєнціцький та його «Різдво Христове в поході віків» (1933р.). Фольклористичні зошити. 2007. Вип. 10. С. 169–189.

-
- 44.Давидюк В. Походження та семантика деяких купальських обрядів. Фольклористичні зошити. 2008. Вип. 11. С. 3–29.
- 45.Кудрявцева З. Купальська лялька: жертва чи посланець до предків роду (світоглядні основи обряду жертвоприношення та його відображення в купальському фольклорі). Фольклористичні зошити. 2008. Вип. 11. С. 3–29.
- 46.Потебня О. Про купальські вогнища та споріднені з ними уявлення. Фольклористичні зошити. 2008. Вип. 11. С. 167–188.
- 47.Кудрявцева З. Купало, Купала і Купалочка. Фольклористичні зошити. 2009. Вип. 12. С. 70–89.
- 48.Кравчук Н. Специфіка побутування календарно-обрядової пісенності Підляшша: весняно-літній цикл. Фольклористичні зошити. 2009. Вип. 12. С. 90–114.
- 49.Підгорна Л. Український календарний фольклор у баченні Миколи Костомарова. Фольклористичні зошити. 2009. Вип. 12. С. 115–133.
- 50.Антохі Л. Зимовий календарний фольклор молдаван Басарабії. Фольклористичні зошити. 2009. Вип. 12. С. 204–225.
- 51.Кудрявцева З. Купальська жертва в археологічному та етнографічному контекстах. Фольклористичні зошити. 2010. Вип. 13. С. 30–54.
- 52.Давидюк В. «Їде, їде Зельман» (до питання генези одного ігрового персонажа). Фольклористичні зошити. 2010. Вип. 13. С. 55–60.
- 53.Жалко Т. Номінації весняних календарно-обрядових пісень українців: регіональний аспект. Фольклористичні зошити. 2010. Вип. 13. С. 78–89.
- 54.Антохі Л. Динаміка деяких календарно-обрядових форм (на прикладі весняно-літнього фольклору румун Басарабії та українців Західного Полісся). Фольклористичні зошити. Вип. 13. 2010. С. 90–100.
- 55.Копержинський К. Обряди збору. Фольклористичні зошити. 2010. Вип. 13. С. 111–161.
-

Бойчук Е. А. Научное издание «Фольклористические тетради»: главные достижения и наработки (исследование календарно-обрядового фольклора)

В статье проанализированы достижения и наработки в исследовании календарно-обрядового фольклора периода конца XX – начала XXI века (на примере характеристики материалов научного журнала «Фольклористические тетради»).

Ключевые слова: научный журнал, достижения, новаторство, национальные особенности, региональные особенности, календарно-обрядовый фольклор, происхождение.

Boichuk O. A. Scientific journal “Folklore notebooks”: main attainments and achievements (research of calendar ritual folklore)

The article analyzes main attainments and achievements in the research of calendar ritual folklore for the period of the end of the XXth – the beginning of the XXIth century (on the example of materials of the scientific journal “Folklore notebooks”).

Key words: scientific journal, achievements, innovation, national peculiarities, regional features, calendar ritual folklore, genesis.